

Seat No. : _____

SH-110

September-2020

B.Com., Sem.-VI

CC-306 : Economics
(Indian Economic Problems – II)
(New Course)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ લખો :

1. (A) ભારતના વિદેશ વેપારનું પ્રમાણ, સ્વરૂપ અને દિશાના ખ્યાલો સમજાવો. 10
(B) ભારતની આયાત અવેજીકરણની નીતિની સમીક્ષા કરો. 10
2. (A) આર્થિક વિકાસમાં વેપારી બેંકોની ભૂમિકા સમજાવો. 10
(B) ભારતીય અર્થતંત્રમાં ખાનગી બેંકોનું મહત્ત્વ સમજાવો. 10
3. (A) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાની નાણાકીય નીતિના ઉદ્દેશો સમજાવો. 10
(B) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાની નાણાકીય નીતિના વિવિધ સાધનો ચર્ચો. 10
4. (A) ભારતીય કરમાળખાના લક્ષણો ચર્ચો. 10
(B) ભારતમાં કાળાનાણાંના પ્રશ્નો ચર્ચો. 10

વિભાગ – II

કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ લખો :

5. બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો :

- (1) ભારતની વેપાર તુલા મોટા ભાગના વર્ષોમાં નીચે પૈકી એક પ્રકારની રહી છે. 10
(A) પ્રતિકૂળ (B) અનુકૂળ
(C) સમતોલ (D) પુરાંતવાળી
- (2) ભારતના વિદેશ વેપારનું સમગ્ર તથા ચિત્ર નીચે પૈકી એકમાં પ્રતિબિંબિત થાય છે.
(A) લેણદેણની તુલા (B) વેપાર તુલા
(C) એક્લિમ નીતિ (D) વિદેશી હૂડિયામણની અનામત

- (3) ખેતપેદાશના વિદેશ વેપાર માટે નીચે પૈકી એક વ્યવસ્થા ઊભી કરવામાં આવી છે.
- (A) AEZ (B) SEZ
(C) STP (D) BTP
- (4) ભારતમાં લઘુ ઉદ્યોગ ક્ષેત્રને સહાય કરવા કઈ બેંક સ્થાપવામાં આવી છે ?
- (A) IDBI (B) SIDBI
(C) MUDRA (D) NABARD
- (5) ભારતમાં 19 જૂન, 1969માં પ્રથમ તબક્કામાં કેટલી ખાનગી બેંકોનું રાષ્ટ્રીયકરણ કરવામાં આવ્યું હતું ?
- (A) 21 (B) 14
(C) 04 (D) 10
- (6) નીચેના પૈકી કઈ બેંકનો જાહેર ક્ષેત્રની બેંકમાં સમાવેશ થતો નથી ?
- (A) બેંક ઓફ ઈન્ડિયા (B) એક્સિસ બેંક
(C) સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા (D) કેનેરા બેંક
- (7) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાની સ્થાપના _____ વર્ષમાં થઈ હતી.
- (A) 1913 (B) 1947
(C) 1935 (D) 1951
- (8) રિઝર્વ બેંક દ્વારા શિક્યુલ બેંકોને તેમની પ્રવાહતાની જાળવણી માટે જે સવલત પુરી પાડવામાં આવે છે, તે નીચે પૈકીના એક નામે ઓળખાય છે.
- (A) CRR (B) SLR
(C) LAF (D) NPA
- (9) નીચે પૈકી એક પરોક્ષ કરવેરા છે.
- (A) આવક વેરો (B) કંપની વેરો
(C) સંપત્તિ વેરો (D) કસ્ટમ અને એક્સાઈઝ ડ્યુટી
- (10) નોટબંધી કરવાનું કારણ કયું છે ?
- (A) કાળા નાણાં રદ કરવા (B) ઝડપી ફુગાવો અંકુશિત કરવા
(C) અસામાજિક પ્રવૃત્તિઓ રોકવા (D) ઉપરના બધા જ

SH-110

September-2020

B.Com., Sem.-VI

CC-306 : Economics

(Indian Economic Problems – II)

(New Course)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Section – I Write answer any **two** of the following :

1. (A) Explain the concept of quantum, composition and direction of India's Foreign Trade. 10
(B) Evaluate India's import substitution policy. 10
2. (A) Explain the role of the commercial banks in the Economic Development. 10
(B) Explain the importance of private banks in the Indian Economy. 10
3. (A) Explain the objectives of the monetary policy of the Reserve Bank of India. 10
(B) Discuss the various tools of the monetary policy of the Reserve Bank of India. 10
4. (A) Discuss the characteristics of Indian tax structure. 10
(B) Discuss the problems of black money in India. 10

Section – II

5. Write answer any **five** of the following : 10
  - (1) The balance of trade of India tended, in majority of years to be at one of the following.

(A) Unfavourable	(B) Favourable
(C) Balanced	(D) Surplus
  - (2) The aggregate picture of Indian Foreign Trade is reflected in one of the following.

(A) Balance of payments	(B) Balance of trade
(C) EXIM policy	(D) Foreign exchange reserves

- (3) For foreign trade on agro products, one of the following arrangements have been created
- (A) AEZ (B) SEZ
(C) STP (D) BTP
- (4) Which bank is established to assist the small scale sector in India ?
- (A) IDBI (B) SIDBI
(C) MUDRA (D) NABARD
- (5) How many private banks were nationalized in the first phase of 19th June, 1969 in India ?
- (A) 21 (B) 14
(C) 04 (D) 10
- (6) Which of the following bank is not included in the Public Sector Bank ?
- (A) Bank of India (B) Axis Bank
(C) State Bank of India (D) Canara Bank
- (7) Reserve Bank of India was established in the year
- (A) 1913 (B) 1947
(C) 1935 (D) 1951
- (8) The facility provided by the Reserve Bank to the scheduled banks for maintaining liquidity is called by one of the following names :
- (A) CRR (B) SLR
(C) LAF (D) NPA
- (9) One of the following is the indirect tax :
- (A) Income tax (B) Corporate tax
(C) Wealth tax (D) Customs and Excise Duties
- (10) Which is the reason for demonetization ?
- (A) To curb black money (B) To check hyper inflation
(C) To prevent anti-social activities (D) All of the above

Seat No. : _____

SH-110

September-2020

B.Com., Sem.-VI

CC-306 : Economics

**(Indian Business and Economic Environment)
(Old Course)**

[Max. Marks : 50]

Time : 2 Hours]

વિભાગ - I

કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :

1. (A) આર્થિક પર્યાવરણનો અર્થ આપી, તેના ઘટકો જણાવો. 10
(B) સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પરિબલો ધંધાકીય પર્યાવરણને કેવી રીતે અસર કરે છે તે સમજાવો. 10
2. (A) ટેકનોલોજીની આર્થિક સામાજિક અસરો સમજાવો. 10
(B) ભારતની વિદેશી મૂડી રોકાણનીતિના ફાયદા-ગેરફાયદા ચર્ચો. 10
3. (A) આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાં ભંડોળના કાર્યો સમજાવો. 10
(B) ટૂંકનોંધ લખો : 'વિશ્વ બેંક'. 10
4. (A) ભારતની 1991ની ઔદ્યોગિક નીતિનું મૂલ્યાંકન કરો. 10
(B) ભારતની પર્યાવરણ નીતિ અંગે નોંધ લખો. 10

વિભાગ - II

કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ લખો :

5. બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નો : 10
(1) _____ અર્થવ્યવસ્થામાં વેપાર અને ધંધામાં મુક્તતા મળે છે.
(A) મૂડીવાદી (B) સમાજવાદી
(C) મિશ્ર (D) એકપણ નહીં
- (2) આર્થિક સ્થિતિ, આર્થિક પદ્ધતિ, આર્થિક નીતિઓથી કયું પર્યાવરણ બને છે ?
(A) ધંધાકીય (B) આર્થિક
(C) સામાજિક (D) રાજકીય

- (3) નાતમતાના ધોરણો કયા પરિબલો સાથે સંકળાયેલ છે ?
- (A) આર્થિક (B) રાજકીય
(C) સામાજિક (D) સાંસ્કૃતિક
- (4) વિદેશી રોકાણ પ્રોત્સાહન બોર્ડ (FIPB) _____ ખાતા નીચે કામ કરે છે.
- (A) નાણાં (B) ગૃહ
(C) વેપાર (D) ઉદ્યોગ
- (5) મૂડીની હસ્તાંતરણ નીતિનો પાયાનો ઉદ્દેશ.
- (A) આર્થિક સ્થિરતા (B) નાણાકીય સ્થિરતા
(C) રાજકોષિય સ્થિરતા (D) ઉપરના ત્રણેય
- (6) શાકાહારી ખાદ્ય પદાર્થો કયા પ્રતિક દ્વારા ઓળખાય છે ?
- (A) ભૂરા ટપકા (B) લીલા ટપકા
(C) ગુલાબી ટપકા (D) લાલ ટપકા
- (7) ભારતનો પ્રથમ ગ્રીન ફિલ્ડ વિશિષ્ટ આર્થિક વિસ્તાર _____ માં સ્થપાયો છે.
- (A) પુના (B) અમદાવાદ
(C) ઈન્દોર (D) બેંગ્લોર
- (8) આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાં ભંડોળ અને વિશ્વ બેંકની સ્થાપના કઈ કોન્ફરન્સમાં થઈ હતી ?
- (A) બ્રેટન વુડઝ (B) લંડન કોન્ફરન્સ
(C) વોશિંગ્ટન કોન્ફરન્સ (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહિ
- (9) ભારત સરકારની વર્તમાન વ્યાપાર નીતિ કેવી છે ?
- (A) આંતરમુખી અભિગમ
(B) બહિર્મુખી અભિગમ
(C) બંને આંતરમુખી અને બહિર્મુખી અભિગમ
(D) ઉપરમાંથી કોઈ નહિ
- (10) ભારત સરકારે રાષ્ટ્રીય કૃષિ નીતિની જાહેરાત _____ વર્ષમાં કરી.
- (A) 1991 (B) 1981
(C) 2000 (D) 1951

Seat No. : _____

SH-110

September-2020

B.Com., Sem.-VI

CC-306 : Economics

**(Indian Business and Economic Environment)
(Old Course)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Section – I

Write answer any two of the following :

1. (A) Give the meaning of Economic Environment and explain its components. 10
(B) Explain how the sociological and cultural factors affects to the Business Environment. 10
2. (A) Explain the economic and social effects of Technology. 10
(B) Discuss the advantages and disadvantages of foreign investment policy of India. 10
3. (A) Explain the functions of International Monetary Fund (IMF). 10
(B) Write a short note on 'World Bank'. 10
4. (A) Evaluate Industrial Policy – 1991 of India. 10
(B) Write a note on India's Environment Policy. 10

Section – II

5. Write answer any five of the following :

(1) In _____ economy trade and business are allowed to operate freely.

- (A) Capitalist (B) Socialist
(C) Mixed (D) None of the above

(2) Which environment consist of economic conditions, economic system and economic policies ?

- (A) Business (B) Economic
(C) Social (D) Political

- (3) Which factors are associated with morality values ?
(A) Economic (B) Political
(C) Social (D) Cultural
- (4) Under _____ department the Foreign Investment Promotion Board (FIPB) works.
(A) Finance (B) Home
(C) Trade (D) Industry
- (5) The basic objective of capital transfer policy
(A) Economic stability (B) Financial stability
(C) Fiscal stability (D) All the above three
- (6) By which symbol the vegetarian food is identified ?
(A) Brown dots (B) Green dots
(C) Pink dots (D) Red dots
- (7) India's first green field special economic zone was set-up at
(A) Pune (B) Ahmedabad
(C) Indore (D) Bangalore
- (8) In which conference International Monetary Fund and World Bank was founded ?
(A) Bretton Woods (B) London Conference
(C) Washington Conference (D) None of the above
- (9) Which type of present trade policy of Government of India ?
(A) Inward approach
(B) Outward approach
(C) Both Inward and Outward approach
(D) None of the above
- (10) In _____ year Government of India declared its National Agriculture Policy.
(A) 1991 (B) 1981
(C) 2000 (D) 1951